

HET GELUK VAN FIETSEN

Grappige en absurde
verhalen van een
fietsfreak

KEES VALKENBURG

www.uitgeverijelmar.nl
www.keesvalkenburg.nl

Colofon

Het geluk van Fietsen is een uitgave van

Uitgeverij Elmar BV, Delft – 2020

© Tekst en illustraties: Kees Valkenburg

Illustratie omslag: Kees Valkenburg

Foto's: Esther Valkenburg, Jerina van Rijn, Kees Valkenburg

Vormgeving omslag: Uitgeverij Elmar BV, Delft

ISBN 978 90389 2786 2

NUR 501/461

Inhoud

1. Donder en bliksem	9
2. Ik fiets dus ik leef	15
3. Ijsfietsen	19
4. Schoolfietsen	23
5. Studentenfiets	27
6. Fiets verstandig en gevaarlijk	33
7. Nachtfietsen	37
8. Sleutelen leer je vanzelf	41
9. De fietseconomie (in mijn achtertuin)	45
10. Je kan alles overdrijven	51
11. De mysterieuze fiets	55
12. Een briljant plan	59
13. Fietsen in Tsjechië	63
14. De fietswet van Kees	69
15. Aan het werk	79
16. Fietsen op een eiland	83
17. De volmaakte fiets	89
18. Volmaakt bestaat wel	101
19. Winter op z'n Zweeds	107
20. Het wordt vanzelf weer voorjaar	111
21. Uitvinding	121
22. Zomer in Afrika	129
23. Historische fiets	137
24. Geef mij maar België	143
25. Geschiedenis moet je doen	147
26. Taiwan deel drie	153
27. De fixie	159
28. Return of the Trooper	167
29. De mooiste machine ter wereld	173
30. De 1900-replica	177
31. De man met de hamer	187
<i>Bronvermelding</i>	194

Donder en bliksem

Wat je verwacht gebeurt eigenlijk nooit

Niemand twijfelt eraan dat de uitvinding van het wiel de belangrijkste is in de geschiedenis van de mensheid. Wat mij betreft is er ook geen twijfel mogelijk over de op-één-na-beste uitvinding. Dat zijn natuurlijk twee wielen, oftewel: de fiets. Alle andere uitvindingen zijn bijzaak. Bijvoorbeeld een dak boven je hoofd waardoor je droog blijft of een koelkast waardoor je niet dagelijks bedorven voedsel naar binnen hoeft te schuiven. Dat is allemaal heel relatief. Want van welke dingen in het leven geniet je nou echt? Wat doorbreekt de sleur van alle dagelijkse verplichtingen? Van wat krijg je het gevoel dat je lééft? Precies, van fietsen.

Fietsliefde zit in mijn genen en bleek goed te combineren met twee van mijn andere eigenschappen: liefde voor de natuur en een eigenzinnig karakter (ook wel stront-eigenwijs genoemd). Een mooie mix die leidt tot onverwachte verhalen. Dat zal ik toelichten met een voorbeeld dat begint met de behoefte om de natuur te beleven. Het wordt vervolgens opgeleukt met een fiets en afgemaakt met een beetje eigenzinnigheid. Het resultaat is een verhaal.

Als buitenliefhebber heb ik lang geleden besloten dat de herfst voor mij het mooiste seizoen is: felgekleurde bomen, vliegende bladeren, laaghangende zonnestralen en haastige wolkenluchten. De herfst is puur, afwisselend en heftig. Een herfststorm raakt me zo lekker. Die energie, die verandering aan het eind van de zomer als je net sloom begint te worden van de langdurige, trage warmte, dat is prachtig. Ik zie altijd weer uit naar de herfst. Maar er is één weertype dat nog mooier is: de onweersbui na een warme, zomerse dag. Elke zomer hebben we er een paar: zo'n enorme donkere lucht die rommelend aan komt drijven na een dag waarop het plakkend warm was. Waarschijnlijk heb je er dan al een paar dagen naar uitgekeken want warme dagen zijn in ons zeeklimaat nogal eens té warm en vooral té vochtig. De weeromslag begint met een zachte wind die lang-

zaam begint en harder en harder wordt. De koele lucht komt aandrijven en verdringt de vochtige, zware massa om je heen. Dan komen de rukwinden, de bomen zwaaien heen en weer, in de straat worden de parasols haastig ingevouwen en de ramen en deuren dichtgeklapt. Het wordt schemerig van het blauwzwarte wolkendek en, KNETTER! de eerste bliksem flitst de omgeving in het licht en direct laten de wolken al hun water vallen. Het komende half uur betekent een intense combinatie van extreme wind, bakken water, een lichtshow en het oorverdovende geluidsvolume van een hardrockconcert. Geweldig!

En het mooiste is: je kan er gewoon middenin gaan staan, in zo'n onweersbui. Vroeger, thuis, deden we dat al in de tuin: zwembroek aan en lekker afkoelen in de stortbui. Later pakte ik de fiets en ging er in rijden. Dat geeft een hele eigen, unieke kick. Intens, maar niet pijnlijk. De regen is in zulke buien niet koud maar verkoelend waardoor het een zacht randje geeft aan de rauwe ervaring. Het is elke zomer weer een bijzonder momentje, als espresso na het toetje. Ik heb me nooit zo gerealiseerd dat andere mensen dat raar vinden, dat je in het onweer gaat fietsen. Totdat ik een keer in zo'n bui naar mijn werk fietste.

(1997) Het was vrijdagavond na een warme periode. Ik had die dag gewerkt en was al thuis, maar zag dat ik de pieper had meegenomen. Dat is een elektrisch apparaatje uit de vorige eeuw waarmee je opgepiept kon worden in de tijd dat er nog geen mobiele telefoons bestonden. Ik bedacht dat ik die pieper nog even terug moest brengen naar de oplader bij de receptie, want anders zou maandagochtend de accu leeg zijn. Tegelijkertijd zag ik een onweersbui aan komen drijven. Dat was een mooie combinatie van factoren om samen te smeden tot één ervaring: nuttig én prettig. Ik wikkelde de pieper zorgvuldig in drie dichtgeknoopte plastic boterhamzakjes zodat het ding waterdicht verpakt was. Vervolgens trok ik fietskleding aan, nam de pieper mee en trapte op de racefiets naar m'n werk. Het bleek een indrukwekkende onweersbui van de *buitencategorie* te zijn: na vijf minuten was ik tot op m'n onderbroek doorweekt, overal lagen afgerukte takken op de weg, de lucht was zo zwart dat het donker werd en de bliksems zetten de omgeving zo vaak in het licht dat het leek op een zwaailicht: licht-donker-licht-donker. De hele rit kwam ik geen enkel ander levend wezen tegen. Zelfs geen hond terwijl het toch behoorlijk hondenweer was. Ik was alleen op de wereld. Het was heerlijk. Na een half uurtje

natuurgeweld kwam ik op m'n werk aan terwijl het nog steeds noodweer was.

Helemaal doorweekt en druipend van het regenwater liep ik via de hoofdingang naar binnen richting de receptie. Ik zag dat de nieuwe receptioniste aan het werk was die ik net had aangenomen. Het was één van haar eerste werkdagen en ze had me alleen maar in jasje-dasje meegemaakt. Ik ging, terwijl het water uit mijn haar langs mijn gezicht droop, als een verzopen kat voor de balie staan. Het water liep in m'n ogen, ik knipperde wat en probeerde mijn bril droog te vegen met m'n natte shirt wat niet heel succesvol werkte, en zei toen: Goedenavond, Carolien, ik kom even de pieper terugbrengen. Wil jij die in de oplader zetten? Ik scheurde de zeiknatte plasticzakjes open en liet de pieper zachtjes op de balie vallen tussen de regendruppels die van mijn armen vielen. Ik keek haar aan en zag dat haar mond openstond alsof ze iets wilde gaan zeggen. Haar lippen bewogen geluidloos heen en weer zoals bij een goudvis die uit de kom gesprongen is. Ik wachtte een paar seconden, maar had niet de indruk dat het haar zou gaan lukken om de komende minuten geluid voort te brengen. Uitsluitend twee grote opengesperde ogen en een blub-blub-blubbeweging. Ik kon haar maar beter uit haar lijden verlossen: 'Werkse verder

en prettig weekend alvast', zei ik, en liep weer naar buiten het noodweer in. Een spoor van druiwater achterlatend.

Ik heb Carolien nooit meer teruggezien. Ze heeft aan het einde van deze dienst tegen een collega gezegd dat ze er, tijdens proeftijd, mee stopte en niet meer terug zou komen. Ik heb nog geprobeerd haar te bellen, maar er werd niet meer opgenomen. Einde oefening. Of het te maken heeft met de onconventionele verschijning van haar leidinggevende op het werk zal ik waarschijnlijk nooit weten. Maar toen ik in de week erna het voorval besprak met collega's ging er een wereld voor me open: er zijn heel veel mensen op de wereld die denken dat onweer irritant en gevaarlijk is, en dat je dan binnen moet blijven. Er zijn zelfs mensen die bang zijn voor onweer. Het moet niet gekker worden! Eén van de mooiste cadeautjes van moeder natuur wordt op deze manier tot een onwenselijk gedrocht gemaakt. Bliksems! Hoe durven ze?

Het zal wel met kansberekening te maken hebben. Of met de afwezigheid van enige kennis daarvan. Iedereen denkt dat de kans om door onweer getroffen te worden groot is. Maar dat is-ie niet. In Nederland is die kans één op twee miljoen per jaar. Oké, ik geef toe: dat zal in mijn geval wat hoger liggen omdat ik niet naar binnen ga. Maar ik fiets natuurlijk tijdens onweer niet dwars door een open veld. Een beetje in de buurt van gebouwen, lantarenpalen en bomen enzo, ik ben niet helemaal gek. Nou, stel dat mijn kans dan honderd keer zo groot is als van de gemiddelde Nederlander, dan is dat één op twintigduizend. Vergelijk dat eens met het risico op een verkeersongeluk met ernstig letsel: die kans is één op duizend. Van elke duizend personen die aan het verkeer deelnemen, krijgt er dit jaar één persoon een ongeluk met ernstig letsel. Echt waar, en dat ieder jaar opnieuw. Een bizar hoog risico als je er over nadenkt. Gestoord.

Ik snap mensen dus niet: ze nemen allemaal dagelijks aan het verkeer deel en nemen daarbij zonder problemen het risico op afgerukte ledematen en langdurige revalidatietrajecten of erger. Het enorm grote risico op ellende is in dit geval dus geen reden om het gedrag te veranderen. Behalve als het gaat om een verwaarloosbaar flut-risico zoals een paar bliksems. Dan gaan ze gelijk met z'n allen onder de bank liggen. Het kan aan mij liggen, maar wie is hier nu gek?

Ik voelde me dus ook niet genoodzaakt om dit gebrek aan relativiseringsvermogen ten aanzien van onweer in de opvoeding aan mijn kinderen door te geven. We hebben met z'n drieën (dochter, zoon en ik) met veel plezier door zomerse onweersbuien gefietst. Ik kan me verder herinneren dat ik met m'n zoon van veertien door de plassen fietste tijdens een enorme wolkbreuk. In de plaatselijke winkelstraat kon het riool de hoeveelheid regen niet afwateren en lagen er plassen van tien meter lang en twintig centimeter diep over de hele straat verspreid. Het was een mooi trainings-spelletje: zo veel mogelijk snelheid maken in de hoogste versnelling en dan zo hard mogelijk de plassen inrijden en zo lang mogelijk doorsprinten. Met aan twee kanten een boeggolf van een speedboot en het water soppend in je schoenen. Je blijft er lekker jong bij, op dat moment had je kunnen denken dat ik ook nog veertien was. Los van de kleur van m'n haar die me dagelijks uit deze jeugdige droom helpt. Dat doet me trouwens denken aan mijn eigen jonge jaren toen ik al snel ontdekte dat een fiets niet zomaar een apparaat is. Het is een avonturenmachine.